

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара

Факультет медичних технологій діагностики та реабілітації

Кафедра клінічної лабораторної діагностики

Основи медичних знань

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни
підготовки бакалавра

Спеціальності _____

Факультет медичних технологій діагностики та реабілітації

**Дніпро
2017 рік**

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Дніпровський національний університет імені
Олеся Гончара
Кафедра клінічної лабораторної діагностики

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: доц. Полушкін П.М., ст.викл. Луканова В.В.

Обговорено та схвалено науково-методичною комісією за напрямом
підготовки/спеціальністю

“29” 05. 2017 року, протокол №10

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни “Основи медичних знань” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки за першим (бакалаврським) рівнем вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є основи анатомії та фізіології людини, симптоми найпоширених захворювань внутрішніх органів та методи надання допомоги при деяких невідкладних станах, інфекційних захворювань дорослих та дітей, симптоми та методи надання невідкладної допомоги при кровотечах та ураженнях а також травмах, основні симптоми найбільш розповсюджених генетичних захворювань.

Міждисциплінарні зв'язки:

Зміст дисципліни взаємопов'язаний з такими дисциплінами, як : «Анатомія», «Вікова анатомія і фізіологія», модулями «Педагогіка», «Психологія», «Основи безпеки життєдіяльності».

Приступаючи до вивчення дисципліни «Основи медичних знань», майбутній бакалавр повинен знати основи анатомії і фізіології людини, основи біології

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

- 1. Основи анатомії та фізіології людини**
- 2. Захворювання внутрішніх органів (неінфекційної та інфекційної природи)**
- 3. Основи реанімації та травматології.**

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** викладання навчальної дисципліни “Основи медичних знань” є дати студентам знання з основ анатомії та фізіології, освоєння прийомів першої допомоги потерпілим від нещасних випадків і хворим з гострими захворюваннями, навчання навичкам виконання різних процедур по допомозі хворим, а також знайомство з основними соціально-медичними проблемами здоров'я населення.

1.2. **Основними завданнями** вивчення дисципліни “ Основи медичних знань ”: викладання теоретичних основ анатомії та фізіології органів та систем людини, ознайомлення з основами надання першої допомоги при різноманітних невідкладних станах, гострих захворюваннях; сприяння засвоєнню принципів профілактичних заходів та методологічних особливостей застосування отриманих знань на практиці; надання уявлення про сучасний стан розвитку основ медичних знань, закономірностей змін у стані здоров'я хворих, факторах соціально-економічного, біологічного, антропогенного, медичного характеру, що впливають на нього; дати змогу студентам опанувати практичними навичками з даної дисципліни, які необхідні для того, щоб на науковій основі організувати процес надання першої медичної допомоги, обирати ефективні форми проведення профілактичних заходів.

1.3. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати :

- основи анатомії та фізіології організму людини, які необхідні для розуміння патологічних процесів, що розвиваються в організмі хворого;
- питання загальної та особистої гігієни;
- основні ознаки патологічних станів;
- ознаки клінічної та біологічної смерті;
- основи проведення реанімації;
- основи надання допомоги при деяких патологічних станах (термічних та хімічних опіках, відмороженнях, ушкодженнях електричним струмом, отруєннях, травматичному шоку, переломах, пораненнях тощо) і раптових захворюваннях в звичайних умовах та в екстремальних ситуаціях;

- основи долікарської діагностики, класифікацію раптових захворювань (в тому числі епідемічних процесів) та патологічних станів;
 - техніку надання долікарської допомоги в різних умовах, спрямовану на попередження ускладнень та спасіння життя потерпілого;
 - поняття про здоров'я як індивідуальної, так і суспільної цінності, профілактику патологічних станів дитячого віку, про вплив шкідливих звичок на здоров'я людини, особливо на здоров'я підлітків.
 - поняття про хромосомні та генетичні захворювання та методи їх профілактики та лікування
- вміти** :- володіти навичками реанімації;
- володіти навичками обстеження хворого (вимірювати температуру тіла, артеріального тиску, визначати пульс, дихання тощо);
 - володіти технікою надання долікарської допомоги при утопленні, задусі, ураженнях різними хімічними та фізичними факторами (електричним струмом, високою та низькою температурою, радіацією), при отруєннях;
 - розпізнати ознаки та надати першу медичну допомогу при укусах змій, шкідливих комах, собак та інших тварин;
 - володіти технікою беззондового промивання шлунку, очисної клізми, застосування компресів, банок, гірчичників, пухиря зі льодом, ванн (місцевих та загальних), ін'єкцій, інгаляцій;
 - вміло користуватися доступними лікарськими препаратами;
 - володіти навичками введення доступних лікарських препаратів в організм хворого при невідкладних станах (зовнішнє, внутрішнє, парентеральне);
 - організувати протиепідемічні заходи у вогнищах інфекційних хвороб;
 - володіти технікою десмургії, транспортної іммобілізації за тимчасової зупинки кровотечі;
 - виховувати медико-санітарну культуру, милосердя, формувати здоровий спосіб життя.

На вивчення навчальної дисципліни відводиться 90 годин / 3кредити ECTS.

2. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи анатомії та фізіології людини

Тема 1. Основи анатомії і фізіології опорно-рухового апарату, нервової системи, системи органів дихання і травлення, системи кровообігу, сечовидільної системи та ендокринної системи.

Тема 2. Догляд за хворими і постраждалими.

Лихоманки (різновиди, типи температурних кривих, стадії, види падіння лихоманки). Вимірювання температури тіла, пульсу, частоти дихання, вимірювання артеріального тиску, рівні артеріального тиску

Техніка промивання шлунку, клізми (різновиди, техніка постановки), використання міхура з льодом, застосування грілок, компресів

Пролежні.

Змістовий модуль 2. Захворювання внутрішніх органів (неінфекційної та інфекційної природи)

Тема 4 Захворювання внутрішніх органів

Захворювання органів травлення (гострий гастрит, загострення виразкової хвороби, шлунково-кишкові кровотечі)

Захворювання органів дихання (бронхіальна астма, кровохаркання і легенева кровотеча)

Захворювання серцево-судинної системи (стенокардія, гіпертонічний криз, інфаркт міокарда, непритомність)

Захворювання сечостатевої системи (гострий пієлонефрит, ниркова колька, цистит)

Захворювання ендокринної системи (цукровий діабет, коми)

Нервово-психічні розлади (судомний синдром, тепловий удар, сонячний удар)

Тема 5. Інфекційні захворювання. Дитячі інфекційні захворювання

Періоди перебігу інфекційних хвороб. Інтенсивність поширення інфекційних хвороб. Заходи боротьби з інфекційними хворобами.

Шляхи передачі інфекцій від людини людині, від тварин людині. Заходи боротьби з інфекційними хворобами

Інфекційні хвороби (дифтерія, кір, скарлатина, вітряна віспа, краснуха, кашлюк, епідемічний паротит, дизентерія, черевний тиф і паратифи А і В, вірусні гепатити, сальмонельоз, лептоспіроз, грип, менінгококова інфекція, ботулізм, холера, енцефаліт кліщовий, сибірська виразка, чума, малярія)

Змістовний модуль 3. Основи реанімації та травматології.

Тема.6 Реанімація

Реанімація. Термінальні стани.

Заходи щодо пожвавлення організму (по П. Сафару)

Особливості реанімації при утопленні

Гострі отруєння

Тема 7. Травматичні пошкодження судин, шкірних покривів. Електротравма.

Кровотечі, їх види. Способи тимчасової зупинки кровотечі

Опіки, обмороження, ураження електричним струмом

Тема.8 Укуси тварин, комах, змій. Сказ.

Тема 9. Травматичні ушкодження опорно-рухового апарату.

Переломи. Ознаки переломів і травматичних вивихів суглобів.

Травматичні пошкодження верхніх кінцівок.

Травматичні пошкодження нижніх кінцівок

Переломи кісток таза, хребта.

Черепно-мозкові травми. Травматичний шок.

Травми грудної клітки і живота

Основи десмургії

3. Рекомендована література

Базова

1. Афанасьев Ю.Г., Овчаренко А.Г., Трутнева Л.И. Оказание помощи при переломах, ожогах и несчастных случаях. – Ббарнаул, 2007. – 32 с.

2. Баззаев Т.В., Барыкин П.И. Оказание первой медицинской помощи пострадавшим при чрезвычайных ситуациях: Методическое пособие. Рязань, 1998.

3. Баззаев Т.В. и др. Первая доврачебная помощь при отравлениях и укусах: Учебное пособие. Рязань, 2001.

4. Жилов Ю.Д., Куценко Г.И., Назарова Е.Н. Основы медико-биологических знаний: Учебник. М.: Высшая школа, 2001.

5. Основы медицинских знаний / Под ред. Тарасова Ю.С. – в 2 томах. – т.1.- Самара, 2006. – 175с.

6. Первая медицинская помощь: Справочник / Сост. Ю.С. Тыра. Харьков: Фолио: Единорог, 2001.

7. Чуприна О.В. Основы медицинских знаний: Підручник.—К.:, 2006.

Додаткова:

1. Агафонов В.Е. История медицины конспект лекцій. – Оренбург, 2007. – 120 с.

2. Бачило Е.В. История медицины. – Москва, 2008. –140 с.

3. Баззаев Т.В. и др. Рациональное питание: Учебное пособие. Рязань, 2000.
4. Виленский М.Я., Горшков А.Г. Основы здорового образа жизни студентов: Учебное пособие. М., 1995.
5. Земан М.А. Техника наложения повязок. СПб.: Питер, 1994.
6. Кошелев А.А. Медицина катастроф. Теория и практика: Учебное пособие. СПб.: Паритет, 2000.
7. Краснов А.Ф. и др. Травматология. М., 1995.
8. Кузнецов В.М. Сестринское дело в хирургии. Ростов н/Д: Феникс, 2000.
9. Общий уход за больными / А. Л. Гребнев, А.А. Шептулин, А.М. Хохлов. – 2-е изд. – М.: Медицина, 1999. – 287 с.
10. Петров С.В. Общая хирургия. СПб.: Лань, 1999.
11. Соков Л.П., Соков С.Л. Курс медицины катастроф: Учебник. М: РУДН, 1999.

4. Форма підсумкового контролю успішності навчання залік – 3 або 4 семестр

5. Засоби діагностики успішності навчання

Проведення тестового контролю знань та розв'язання ситуаційних задач.